

NGA TAPUWAE O TE PATU-POUNAMU NEI O TAWATAHI.

E HOA ma kei riri mai koutou ki enei tu korero e whakao-hotia ake nei i roto i o tatou ra o te pakehatanga o te tangata me te tikanga. He aroha tonu ake ki nga kianga-a-waha me a ratou tutenga tae atu kia ratou rauhitanga i te tangata i roto i o ratou ra e toitu ana te Mana Tangata e whanui atu ana te Mana Okinga i runga i te Mata o Te Whenua, e mau hiku noa ake nei i o tatou i whai mahara ki te manaaki i nga kupu a o tatou tupuna i kiia ai te hungai whiwhi he tangata, i tahuri tonu iho ai etahi ki te titiro korotaha kia ratou ano i te kawenga o nga whakaaro o nga ra o Te Pouritanga. Otira na te Ringa Kaha o te Whakapono ka hipoki i runga i a ratou, koia ka mana te paeratanga mai me te tiringa i nga huarahi me nga maname nga kawanatanga pakeha. koia i roto i enei ra kua Karauna Karaatitia katoatia te mana o te tangata, kua mana tangata-kotahitia. na reira i tangi atu ai te ngakau ki nga tikanga a nga tupuna i tu Rangatira ai a ratou kapu i roto i te ngakau o te pakehatanga. Tera pea e hoa ma ka rima nga whakapaparanga o te korerotanga ka tuhia iho nei e ahau mo Tawatahi, otira kore he perehitanga i enei korero hei mohiotanga mo tatou me a tatou uri i muri i a tatou. mo te tupono rawa ake ki te eketia e ratou nga taumata teitei o te matauranga. ka whai taonga ano ma ratou hei apiti atu ki nga mea o enei wa hei whakarawaka i nga kupu whaka atu i te whanuitanga atu o ratou nei mohiotanga ki nga kupu me nga korero e pa tata iho ana kia ratou ake. na konei i maharatia ai kia perehitia enei korero.

TE HAERENGA MAI O WAIRARAPA KI HERETAUNGA NEI.

Ka whakaekea a Wairarapa e Ngati Awa. Ngati Raukawa. Ngati Tama, Ngati Toa, ka mate a Te Maari-o-te-rangi. a Te Iho-o-te-rangi, a Te Ohanga-i-tua, ka heke nga tangata ki Here-taunga. Ko Nuku no muri rawa ka haere atu, kia hinga rawa a Te Tarata a Orongorongo, ka mate a Ngatiawa me Ngati Tama. i reira ka mate a Paengahuru, te tangata na ana a "Tawatahi. patu pounamu," te putake o tenei tatai korero.

Ka riro mai taua patu i a Nuku, ka haere atu ia (Nuku) me te patu nei ki Waimarama (Heretaunga) Hui katoa a Kahungunu ki te whakamanuhiri i a Nuku. Tau rawa te ope ki te kainga katahi ano a Nuku ka tono ia Nga i Te-Ao i a Te Hika-o-Tumapuhiarangi Ngati Mahu Ngati Ruatapu me Rakaiwhakairi kia hoki ki te whakatau i nga mate o Te Maari-o-te-Rangi o Te Iho-o-te-Rangi o Te Ohanga-i-tua, me nga tangata o Wairarapa, a kia whaka tau rawa ki te kainga ka haere ai. I konei ka tu a Te Haeata ka waiatatia tona tangi mo te kore e hoki ki Wairarapa. Ka pouri a Nuku katahi ka waiatatia e ia tona waiata:—